

(อ.ม.๒๔)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีขั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ. ๔/๑๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. ๕๐/๑๕๖๓

ในพระปรมาภิไยพระมหาภัตtriy ศาลฎีกา

วันที่ ๒๒ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายสมชาย เหล่าสกุล	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง	อุทธรณ์คัดค้าน	คำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญา
ของผู้ดำเนินการเมือง	ลงวันที่ ๒๙ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗	
องค์คณะกรรมการจัดการอุทธรณ์	รับวันที่ ๒๙ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๓	

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำเนินการเมือง ใจเย็นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื้อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำเนินการเมือง กองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง อำเภอเมืองกระปี จังหวัดกระปี ครั้งที่ ๑ และ

กรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๒ ขอให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๒ และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลมีกำหนดคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย กับลงโทษอาญาเฉพาะกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๑ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔, ๑๑๙

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้ว พิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้ว ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ และยังดำรงตำแหน่งจนถึงวันยื่นคำร้อง ผู้ถูกกล่าวหาภายนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องแล้ว แต่ไม่แสดงรายการทรัพย์สินของคู่สมรส สำหรับความผิดอาญาฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายก

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาท Wong ครั้งที่ ๒ ขาดอายุความและผู้ร้องไม่ได้ขอให้ลงโทษ ส่วนกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง วินิจฉัยว่า กฎหมายที่บัญญัติในภายหลังไม่ได้บัญญัติว่าการกระทำดังกล่าวเป็นความผิดอีกต่อไป คู่ความไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องมีว่า เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความแล้วจะ นำมาตราการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ ที่ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า มาตราการ บังคับทางการเมืองตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นหลักการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ที่มุ่งเน้นมาตรการบังคับทางการเมืองเป็นหลักอันเป็นมาตรการพิเศษแยกจาก มาตรการทางอาญา มาตราการบังคับทางการเมืองจึงมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของ โทษทางอาญา และไม่ใช่การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ กรณีจึงไม่อาจนำ

บทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับมาตราการบังคับทางการเมืองได้ คดีส่วนนี้จึงไม่มีอายุความ นั้น เห็นว่า มาตราบังคับทางการเมืองตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ถือเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลใน การแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจาก การกระทำความผิดอาญา โดยศาลมี อำนาจบังคับใช้มาตราการบังคับทางการเมืองตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ได้ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้ วินิจฉัยขึ้นว่า ผู้นั้นจะไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด หรือจะใจยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ ควรแจ้งให้ทราบซึ่งเป็นความผิดอาญาแล้ว จึงเห็นได้โดยชัดแจ้งว่าโทษทางอาญาและมาตรการบังคับ ทางการเมืองตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นผลจากการวินิจฉัยพุทธิกรณ์หรือการกระทำในคราวเดียวกัน

ที่ไม่อาจแบ่งแยกได้ โดยกฎหมายมีได้มีวัตถุประสงค์ที่จะให้มาตรการบังคับทางการเมืองเป็นมาตรการที่แยกออกจากโภชทางอาญาตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด ดังนี้ แม้มาตรการบังคับทางการเมืองตามที่กฎหมายบัญญัติไว้มิใช้โภชตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ ก็ต้องอยู่ภายใต้หลักทั่วไปของคดีอาญาและอยู่ในบังคับอายุความทางอาญา เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความอันมีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องยื่นระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม โดยยังไม่มีการวินิจฉัยข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการความผิดอาญาตามคำร้องหรือไม่ จึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องนั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน.

นายวงศ์พร จิราภา

(อ.ม.๒๗)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ. ๘ / ๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ. ๙ / ๒๕๖๓

ในพระปรมาภิไธยพระมหาภัตtriy ศาลฎีกา

วันที่ ๒๒ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายสมชาย เหล่าสกุล	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญา
ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๒๙ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะกรรมการชั้นอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๙ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขางอง อำเภอเมืองกระปี จังหวัดกระปี ครั้งที่ ๑

และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๒ ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๒ และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพระครุฑ์เมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเฉพาะกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลานี้เป็นปีในการดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๑ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔, ๑๙๙

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้ว ข้อเท็จจริงที่คู่ความมีได้ต่อไปนี้
ชั้นอุทธรณ์รับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง อำเภอเมืองกระปี จังหวัดกระปี ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทองครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ และยังดำรงตำแหน่งจนถึงวันเป็นคำร้อง ผู้ถูกกล่าวหาเป็นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๑ โดยไม่แสดงรายการบัญชีเงินฝากของนางสุนีย์ เหล่าสกุล คู่สมรส ๑ บัญชี กรณีพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวมาแล้วเป็นเวลานี้ปี

และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทองครั้งที่ ๒ ไม่แสดงรายการบัญชีเงินฝากของคู่สมรสกรณีละ ๒ บัญชี สำหรับความผิดฐานยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๒ คดีขาดอายุความทางอาญาแล้ว ส่วนกรณีผู้ถูกกล่าวหา�ื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงอันควรแจ้งให้ทราบเมื่อพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลานี้ปีศาลมีภาระแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่า เป็นกรณีที่บัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นไม่เป็นความผิดต่อไป ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดนั้นยื่มพันจากการเป็นผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคสอง คุ้มความไม่อุทธรณ์ จึงเป็นอันยุติไปตามคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า เมื่อความผิดฐานยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๒ คดีขาดอายุความทางอาญาแล้วจะนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ เห็นว่า แม้พระราชนูญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๗ จะได้บัญญัติโทษทางอาญาและมาตรการบังคับทางการเมืองสำหรับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการแสดงบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้ต่างมาตรา กัน แต่ศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการบังคับทางการเมืองได้ก็ต่อเมื่อศาลมีคำพิพากษาอนุจฉัยข้อหาในส่วนการกระทำความผิดอาญาแล้วว่าผู้ถูกกล่าวหาจะไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กำหนด หรือจะใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ดังนี้ แม้มาตรการทางการเมืองจะไม่ใช้โทษทางอาญา แต่เมื่อโทษทางอาญาและมาตรการบังคับทางการเมืองเป็นผลจากการอนุจฉัยพฤติกรรมหรือการกระทำเดียว กันที่ไม่อาจแบ่งแยกดังวินิจฉัยข้างต้น ย่อมต้องถือว่ามาตรการบังคับทางการเมืองเป็นผลสืบเนื่องจากความรับผิดในทางอาญาเช่นเดียวกันกับโทษในทางอาญา และต้องอยู่ภายใต้หลักที่นำไปของคดีอาญารวมถึงอยู่ในบังคับอยุคความทางอาญาด้วย กฎหมายมีได้มุ่งประสงค์จะให้มาตราการบังคับทางการเมืองเป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาดังที่ผู้ร้องกล่าวอ้างในอุทธรณ์ เมื่อคดีในส่วนอาญาขาดอยุคความแล้ว สิทธินิสำคัญเดียวกันมาฟ้องย่อระหว่างไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม โดยไม่ได้มีการวินิจฉัยข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามคำร้อง จึงไม่อาจนำมาตราการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๓๙มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน

นายลาชิต ไชยอนงค์

(อ.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี
ชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.อธ. ๙/๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อ.อธ.๑๐/๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไยพระมหากาฬัตริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๒๒ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายสมชาย เหล่าสกุล	ผู้ถูกกล่าวหา
เรื่อง	การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน	
ผู้ร้อง	อุทธรณ์คัดค้าน	คำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญา
ของผู้担当ตำแหน่งทางการเมือง	ลงวันที่ ๒๘	เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์	รับวันที่ ๒๘	เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง อำเภอเมืองกระปี จังหวัดกระปี เป็นผู้担当ตำแหน่งทางการเมือง ใจเย็นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ กรณีพ้นจากตำแหน่ง (ครั้งที่ ๑) กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี (ครั้งที่ ๑) และกรณีเข้ารับตำแหน่ง (ครั้งที่ ๒) ต่อผู้ร้องด้วยข้อความ

อันเป็นเหตุจหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ขอให้พ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง อำเภอเมืองกระปี จังหวัดกระปี (ตำแหน่งปัจจุบัน) และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเหตุจหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลานานปี (ครั้งที่๑) ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖๙

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารตามคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้วข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง อำเภอเมืองกระปี จังหวัดกระปี (ครั้งที่ ๑) เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๕ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง อำเภอเมืองกระปี จังหวัดกระปี (ครั้งที่ ๒) เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๕ ขณะยื่นคำร้องผู้ถูกกล่าวหายังคงดำรงตำแหน่งตั้งกล่าวตามคำสั่งหัวหน้า

คณะกรรมการความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ ผู้ถูกกล่าวหาจึงเป็นผู้ดำเนินการทางการเมืองตามประกาศของผู้ร้องและมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามที่มีอยู่จริงต่อผู้ร้อง แต่ผู้ถูกกล่าวหาจะใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพ้นจากตำแหน่ง (ครั้งที่ ๑) โดยไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ของคู่สมรส จำนวน ๔๓๒.๑๖ บาท กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี (ครั้งที่ ๑) ไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ของคู่สมรส จำนวน ๓๓๒.๑๖ บาท และธนาคารออมสินของคู่สมรส จำนวน ๖๕,๒๐๓.๗๑ บาท กรณีเข้ารับตำแหน่ง (ครั้งที่ ๒) ไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ของคู่สมรส จำนวน ๓๓๒.๑๖ บาท และธนาคารออมสินของคู่สมรส จำนวน ๒๐,๐๐๐.๐๐ บาท กรณีการจ่ายยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี (ครั้งที่ ๑) ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่าบัญชีของกฎหมายที่บัญชีติดภัยหลังบัญชีติว่าการกระทำเช่นนี้ไม่เป็นความผิดต่อไป ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้กระทำการมิคนั้นยอมพ้นจากการเป็นผู้กระทำการผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคสอง คู่ความไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติ สำหรับกรณีพ้นจากตำแหน่ง (ครั้งที่ ๑) และกรณีเข้ารับตำแหน่ง (ครั้งที่ ๒) ข้อเท็จจริงยุติว่าขาดอายุความทางอาญาแล้ว

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๘๑ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ สามารถนำม้าบังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาในกรณีดีส่วนอาญาด้อยความได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า มาตรการบังคับทางการเมืองที่ให้อำนาจศาลมีคำวินิจฉัยให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพ้นจากตำแหน่งและห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ เป็นบทบัญญัติที่แยกจากบทลงโทษทางอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ มาตรการบังคับทางการเมืองมิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญา จึงไม่อาจนำอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการบังคับทางการเมืองได้ และมาตรการบังคับทางการเมืองไม่มีอายุความนั้น เห็นว่า การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นกลไกหนึ่งในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐเดิมบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ โดยมีกำหนดบทลงโทษให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งและต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได ๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง กลไกการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐส่วนนี้ยังคงบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ฉบับปัจจุบันโดยมีการแก้ไขบทกำหนดโทษของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่จะไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน หรือยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติโดยกำหนดมาตรการบังคับทางการเมืองไว้ในมาตรา ๒๓๕ ว่า "...ในกรณีที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหาไม่มีพฤติกรรมหรือ

กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหา แล้วแต่กรณี ให้ผู้ต้องคำพิพากษานั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันหยุดปฏิบัติหน้าที่ และให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้นั้นและจะเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดเวลาไม่เกินสิบปีด้วยหรือไม่ก็ได้...ให้นำมาตรานี้มาใช้บังคับแก่กรณีที่บุคคลตามมาตรา ๒๓๔(๓) จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินหรือหนี้สินอันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้นด้วย “โดยอนุโลม” จะเห็นได้ว่ามาตราการบังคับทางการเมืองที่ใช้บังคับแก่ผู้กระทำความผิดตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญมีบหบัญญัติที่เปลี่ยนแปลงไปและมีบทลงโทษที่รุนแรงมากขึ้น รัฐธรรมนูญจึงบัญญัติให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอำนาจไต่สวนข้อเท็จจริง เมื่อมีคำพิพากษาว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้นั้นกระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหาจึงจะใช้มาตราการบังคับทางการเมืองแก่ผู้กระทำความผิด ดังนั้น เมื่อคดีนี้ความผิดส่วนอาญาด้อยความอันมีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้ว แม้ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ ศาลมีมิอาจนิจฉัยและมีคำพิพากษาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหาและไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคرار่องมนั้น ขอบแล้วอุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่เข้ม

วินิจฉัยยืน.

นายเกียรติพงศ์ อมาตยกุล

(อม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีขั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อม. อธ.๙ / ๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อม. อธ. ๒๙ / ๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไธยพระมหาภัตtriy ศาลฎีกา

วันที่ ๒๒ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง	คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	ผู้ร้อง
	นายสมชาย เหล่าสกุล	ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญา
ของผู้ดำเนินการเมือง ลงวันที่ ๒๙ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๙ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำเนินการเมือง
จะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอัน
เป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบและมีผลต่อการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่

แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่งและกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลา ๑ ปีในการดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง อำเภอเมืองกระปีจังหวัดกระปี ครั้งที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๒ ขอให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๒ และห้ามให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปี นับแต่วันที่ศาลมีฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการวินิจฉัยกับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเฉพาะกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลา ๑ ปีในการดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๑ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔,๑๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลมีฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษายกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลมีฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารตามคำร้อง คำให้การของผู้ถูกกล่าวหาและอุทธรณ์ของ ผู้ร้องแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๑ และพ้นจากตำแหน่งวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๕ ต่อมา ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๒ วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๕ และยังคงดำรงตำแหน่งตั้งกล่าวจนถึงปัจจุบัน ศาลมีฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาอยู่ปฏิบัติหน้าที่นับแต่วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นวันที่ศาลมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณา ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องโดยแสดงรายการทรัพย์สินของนางสุนีย์ เหล่าสกุล หลายรายการ ได้แก่กรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๑ ไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๔๓๒.๑๖ บาท กรณีพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวครั้งที่ ๑ มาแล้วเป็นเวลา ๑ ปี

ไม่แสดงเงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๓๓๒.๑๖ บาท และเงินฝากธนาคารออมสิน จำนวน ๖๕,๒๐๓.๗๑ บาท และกรณีเข้ารับตำแหน่งครั้งที่ ๒ ไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๓๓๒.๑๖ บาท และเงินฝากธนาคารออมสิน จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธิณูณ์ของผู้ร้องว่า เมื่อคดีขาดอายุความทางอาญาแล้วจะนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธิณูณ์ว่า การลงโทษตามมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ จึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการทางการเมืองได้ คดีของผู้ร้องจึงไม่มีอายุความ นอกจากนี้ มาตรการบังคับทางทางการเมืองและบทลงโทษทางอาญาแยกต่างหาก จากกันและไม่มีกฎหมายบัญญัติเรื่องอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงไม่มีอายุความ ขอให้พิพากษากลับโดยบังคับใช้มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ นั้น เห็นว่า การห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการเมืองหรือดำเนินการเมืองได้ในพระครรภ์การเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งนี้ เป็นมาตรการบังคับทางการเมืองที่จำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจากกรรมการทำทางอาญา ศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อได้วินิจฉัยขึ้นว่า ผู้นั้นจะไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายในเวลาที่กำหนดหรือจะไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบภายในเวลาที่กำหนดหรือจะไม่ยืนบัญชีแสดงรายการเดียว ก็จะริงที่ควรแจ้งให้ทราบซึ่งเป็นความผิดทางอาญาแล้ว จึงเห็นได้โดยชัดแจ้งว่าโทษในทางอาญาและมาตรการบังคับทางการเมืองเป็นผลจากการวินิจฉัยพุติกรรมหรือการกระทำในคราวเดียวกันที่ไม่อาจแบ่งแยกได้และกฎหมายไม่ได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการบังคับทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง แม้มาตรการบังคับทางการเมืองจะไม่ใช่โทษทางอาญา แต่ก็ถือได้ว่ามาตรการบังคับทางการเมืองเป็นผลสืบเนื่องจากความรับผิดในทางอาญาเช่นเดียวกันกับโทษในทางอาญา เมื่อคดีในส่วนอาญาขาดอายุ

ความแล้ว ทำให้สิทธินิร์นารถดีอาญาฯฟ้องเป็นอันระจับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) ประกอบราชบัญญัติประกอบปรับฐานุญญาว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญา ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม การที่ผู้รับอุทธรณ์ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงในปัจจุบันกับห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลมีฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำวินิจฉัย ย่อมเป็นการขอให้ศาลมีฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำวินิจฉัยในส่วนความรับผิดทางอาญาที่อายุความซึ่งสิทธินิร์นารถดีอาญาฯฟ้องระจับไปแล้ว จึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลมีฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่มีขึ้น

วินิจฉัยยืน.

นางนุจринทร์ จันทร์พรายศรี

(อ.ม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดี
ชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ.๔ / ๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ.๖๐ / ๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไเรยพระมหาภักษติริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๒๒ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง^{ผู้ร้อง}
นายสมชาย เหลาสกุล

ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง	อุทธรณ์คัดค้าน	คำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญา
ของผู้ดำเนินการเมือง ลงวันที่ ๒๙ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒		
องค์คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ	รับวันที่ ๒๙ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๓	

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำเนินการเมืองจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่ง

ทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง อำเภอเมืองกระปี จังหวัดกระปี ครั้งที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๒ ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๒ และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลมีกำหนดคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔, ๑๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลมีกำหนดคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษา
ยกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลมีกำหนด

พิเคราะห์คำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง อำเภอเมืองกระปี จังหวัดกระปี ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๕ ต่อมากล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๕ และยังดำรงตำแหน่งจนถึงวันยื่นคำร้อง ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๗ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดง

รายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องโดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของนางสุนีย์ เหล่าสกุล คู่สมรส หลายรายการ กล่าวคือ กรณีพันจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เข้าทอง ครั้งที่ ๑ ไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๔๓๒.๑๖ บาท กรณีพันจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าทองครั้งที่ ๑ ไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๓๓๒.๑๖ บาท และเงินฝากธนาคารออมสิน จำนวน ๖๕,๒๐๓.๗๑ บาท กรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าทองครั้งที่ ๒ ไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๓๓๒.๑๖ บาท และเงินฝากธนาคารออมสิน จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท ศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่า ความผิดฐานจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริง ที่ควรแจ้งให้ทราบ กรณีพันจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าทอง ครั้งที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าทองครั้งที่ ๒ ขาดอายุความทางอาญา ส่วนกรณีพันจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี วาระที่ ๑ เป็นกรณีที่บัญชีของกฎหมายที่บัญชีในภายหลังบัญชีตัวว่าการกระทำ เช่นนั้นไม่เป็นความผิดต่อไป ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้กระทำการนั้น ยื่มพันจากการเป็นผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคสอง คุ้มครองไม่ อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติ

นีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า เมื่อคดีขาดอายุความทางอาญาแล้วจะ นำมาตราการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การลงโทษตามมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทบัญชีเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการทางการเมืองได้ คดี

ของผู้ร้องจึงไม่มีอายุความ นอกจากนี้มาตรการบังคับทางการเมืองและบทลงโทษทางอาญาแยกต่างหากออกจากกันและไม่มีกฎหมายบัญญัติเรื่องอายุความไว้เป็นการเฉพาะจึงไม่มีอายุความ ขอให้บังคับใช้มาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๓๔ นั้น เห็นว่า การให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพ้นจากตำแหน่งและการห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพรรคการเมืองเป็นเวลาห้าปี ถือเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองอันเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้วินิจฉัยข้อหาด้วง ผู้นั้นจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กำหนด หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบซึ่งเป็นความผิดอาญา จึงเห็นได้โดยชัดแจ้งว่าโทษทางอาญาและมาตรการบังคับทางการเมืองตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นผลจากการวินิจฉัยพิจารณากรณีหรือการกระทำในคราวเดียวกันที่ไม่อาจแบ่งแยกได้ และเห็นได้ว่ากฎหมายมิได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการบังคับทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด แม้มาตรการบังคับทางการเมืองจะไม่ใช่โทษทางอาญา แต่ก็ถือได้ว่ามาตรการบังคับทางการเมืองเป็นผลสืบเนื่องจากความรับผิดในทางอาญาเข่นเดียวกันกับโทษในทางอาญา เมื่อคดีในส่วนอาญาขาดอายุความแล้ว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องยื่นเรื่องรับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม การที่ผู้ร้องอุทธรณ์ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงในปัจจุบัน กับห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือ

- ๕ -

สำรองตำแหน่งได้ในพิธีการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลมีกำหนดคืออายุของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำวินิจฉัย ย่อมเป็นการขอให้ศาลมีคำวินิจฉัยพฤติกรรมหรือการกระทำอันเดียวกันกับที่ต้องนำมาวินิจฉัยในส่วนความรับผิดทางอาญาที่ขาดอายุความซึ่งสิทธิสำคัญมาฟ้องระงับไปแล้ว จึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลมีกำหนดคืออายุของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมานั้นขอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่เข้ม

จึงวินิจฉัยยืน./

นายประสิทธิ์ เจริญถาวรโภคฯ

(อ.ม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ.๔ / ๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ.๕๐/ ๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไรยพระมหาภัตtriy ศาลฎีกา

วันที่ ๒๒ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง^{ผู้ร้อง}
นายสมชาย เหล่าสกุล ผู้ถูกกล่าวหา^{ผู้ถูกกล่าวหา}

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญา
ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๒๙ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๙ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการ

สำรองสำเนาของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง อำเภอเมืองกระปี จังหวัดกระปี ครั้งที่ ๑ และกรณีเข้ารับสำเนาของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๒ ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากสำเนาของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๒ และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการสำเนาของผู้ดำรงตำแหน่งในพื้นที่ได้ในพิธีกรรมเมื่อเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาและต้องชำระเงินค่าปรับตามกฎหมายว่าด้วยการเมืองที่กระทำการหมิ่นประมาท หรือทำให้เสื่อมเสียและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเฉพาะกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำเนินการสำเนาของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๑ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔, ๑๑๙

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษา
ยกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหา
ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง อำเภอเมืองกระปี จังหวัดกระปี
ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๕ ต่อมา
ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทองครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่
๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๕ และยังดำรงตำแหน่งจนถึงวันยื่นคำร้อง ตามคำสั่งหัวหน้าคณทักษิณลงบันทึกประจำ
แหล่งชาติ ที่ ๑๗๕๕๗ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๗ ผู้ถูกกล่าวหาได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและ

หนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องโดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของนางสุนีย์ เหล่าสกุล คู่สมรส ทนายรายการ กล่าวคือ กรณีพันจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๑ ไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๕๓๒.๑๖ บาท กรณีพันจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๑ ไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๓๓๒.๑๖ บาท และเงินฝากธนาคารออมสิน จำนวน ๖๕,๒๐๓.๗๑ บาท กรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๒ ไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๓๓๒.๑๖ บาท และเงินฝากธนาคารออมสิน จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท สำหรับการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินด้วยข้อความอันเป็นเท็จในกรณีพันจากตำแหน่งครั้งที่ ๑ และเข้ารับตำแหน่งครั้งที่ ๒ คดีในส่วนอาญาด้อยความ กับกรณีพันจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้อง คู่ความไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติ

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า กรณียื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินในการพันจากตำแหน่ง ครั้งที่ ๑ และเข้ารับตำแหน่ง ครั้งที่ ๒ ด้วยข้อความอันเป็นเท็จจะนำมาตราการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การลงโทษตามมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการทางการเมืองได้ คดีของผู้ร้องจึงไม่มีอายุความ นอกจากนี้มาตรการบังคับทางการเมืองและบทลงโทษทางอาญาแยกต่างหากออกจากกันและไม่มีกฎหมายบัญญัติเรื่องอายุความไว้เป็นการเฉพาะจึงไม่มีอายุความนั้น เห็นว่า การให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพันจากตำแหน่งและการห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรง

ตำแหน่งได้ในพระครุฑ์เมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย หรือวันที่พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ ถือเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองอันเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันเนื่องมาจากการกระทำความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้วินิจฉัยข้อความว่า ผู้นั้นจะไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กำหนด หรือจะไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบซึ่งเป็นความผิดอาญา จึงเห็นได้โดยชัดแจ้งว่าโทษทางอาญาและมาตรการบังคับทางการเมืองตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นผลจากการวินิจฉัยพุทธิการณ์หรือการกระทำในคราวเดียวกันที่ไม่อาจแบ่งแยกได้ และเห็นได้ว่ากฎหมายไม่ได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการบังคับทางการเมืองเป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญาตามที่ผู้ร้องกล่าวว่าอ้างแต่อย่างใด แม้มาตรการบังคับทางการเมืองจะไม่ใช่โทษทางอาญา แต่ก็ถือได้ว่า มาตรการบังคับทางการเมืองเป็นผลสืบเนื่องจากความรับผิดในทางอาญาเช่นเดียวกันกับโทษในทางอาญา เมื่อคดีในส่วนอาญาขาดอายุความแล้ว สิทธิในการฟ้องยื่นร้องเรียนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๘ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๙ วรรคสาม การที่ผู้ร้องอุทธรณ์ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงในปัจจุบัน กับห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุฑ์เมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำวินิจฉัย ย่อมเป็นการขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงในปัจจุบัน กับห้ามมิให้

วินิจฉัยพฤติการณ์หรือการกระทำอันเดียวกันกับที่ต้องนำมาวินิจฉัยในส่วนความรับผิดทางอาญาที่ขาด
อายุความซึ่งสิทธิในสำคัญมาฟ้องระงับไปแล้ว จึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าวมาใช้
บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายก
คำร้อง蔓นั้นขอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่เข็น

จึงวินิจฉัยยืน./

นายนิพันธ์ ช่วยสกุล

(อ.ม.๒๔)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ.๘ / ๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ.๙๐ / ๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไเรยพระมหาภักษติริย์ ศาลฎีกา

วันที่ ๒๒ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง^{คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ.๙๐ / ๒๕๖๓}
นายสมชาย เหล่าสกุล ผู้ถูกกล่าวหา^{คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ.๘ / ๒๕๖๓}

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง	อุทธรณ์คดค้าน	คำพิพากษาศาลมฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้กระทำการผิดกฎหมาย
ผู้ดำเนินคดี	ลงวันที่ ๒๙	เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์	รับวันที่ ๒๙	เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำเนินคดีแทนทางการเมืองจะเจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำเนินคดีแทนนายกองค์กรบริหารส่วนตำบลเขตหนอง อำเภอเมืองกระปี จังหวัดกระปี ครั้งที่ ๑ และกรณี

เข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๒ ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทองครั้งที่ ๒ และห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพระครรภ์เมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปักปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเฉพาะกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาก่อนที่จะดำเนินการดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๑ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔, ๑๙

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลมีคำพิพากษาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษา

ยกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารตามคำร้องและคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้วข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง อำเภอเมืองกระปี จังหวัดกระปี ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๔๗ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ และยังดำรงตำแหน่งอยู่จนถึงปัจจุบัน ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ ผู้ถูกกล่าวหายืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องในการดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

เข้าทาง ครั้งที่ ๑ กรณีพ้นจากตำแหน่งโดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของนางสุนีย์ เหล่าสกุล คู่สมรส ได้แก่ เงินฝากธนาคาร ๑ บัญชี กรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีโดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของคู่สมรส ได้แก่ เงินฝากธนาคาร ๒ บัญชี และในการดำเนินการตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าทาง ครั้งที่ ๒ กรณีเข้ารับตำแหน่งโดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของคู่สมรส ได้แก่ เงินฝากธนาคาร ๒ บัญชี สำหรับคดีส่วนอาญาในกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าทาง ครั้งที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าทาง ครั้งที่ ๒ คดีขาดอายุความแล้ว ส่วนกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำเนินการตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าทาง ครั้งที่ ๑ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่า เป็นกรณีที่กฎหมายที่บังคับใช้ภายหลังยื่นคำร้องบัญญัติว่าการกระทำนั้นไม่เป็นความผิดต่อไป ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้กระทำการมีพันจักษุการเป็นผู้กระทำการมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคสอง คุ้มครองไม่อุทธรณ์จึงเป็นอันยุติ

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า เมื่อคดีส่วนอาญาขาดอายุความจะนำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้แก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า การดำเนินคดีเรื่องการแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน เป็นหลักการที่มีมาตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ซึ่งมุ่งเน้นมาตรการบังคับทางการเมืองเป็นหลัก และเป็นมาตรการพิเศษแยกจากโทษทางอาญา มิใช่เป็นเพียงโทษอุปกรณ์หรือโทษข้างเคียงของโทษทางอาญาเท่านั้น และเมื่อมาตรการบังคับทางการเมืองมิใช้โทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ จึงไม่อาจนำบทบัญญัติเรื่องอายุความตามประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับได้ ขอให้นำมาตรการบังคับทางการเมืองมาใช้แก่ผู้ถูกกล่าวหารกรณีพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าทาง ครั้งที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้าทาง ครั้งที่ ๒ เห็นว่า การให้ผู้ดำรง

ตำแหน่งทางการเมืองพ้นจากตำแหน่งและห้ามมิให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพระครุฑ์เมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลอภิคิรยาแพนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ เม้มิใช้โทษทางอาญาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ แต่ก็ถือเป็นมาตรการที่จำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันสืบเนื่องมาจาก การกระทำความผิดทางอาญา ศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อมีการวินิจฉัย พฤติกรรมแห่งการกระทำความผิดในคราวเดียวกันและกำหนดโทษในความผิดอาญาแล้ว มาตรการบังคับทางการเมืองจึงเป็นผลสืบเนื่องจากโทษทางอาญา และไม่อาจแบ่งแยกออกจากกันได้ ทั้ง กฎหมายหาได้มุ่งประสงค์ให้มาตรการบังคับทางการเมืองเป็นมาตรการหลักที่แยกออกจากโทษทางอาญาแต่อย่างใดไม่ ดังนี้ มาตรการบังคับทางการเมืองจึงต้องอยู่ภายใต้บังคับกำหนดอายุความทางอาญาด้วย เมื่อคดีในส่วนอาญาขาดอายุความอันมีผลให้สิทธิจำคุกได้อาญามาฟ้องระงับไปแล้ว แม้ ผู้ถูกกล่าวหาจะให้การรับสารภาพ ศาลก็มิได้วินิจฉัยข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตาม คำร้องหรือไม่ กรณีไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ มาใช้แก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลอภิคิรยาแพนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

จึงวินิจฉัยยืน.

นายพันธุ์เลิศ บุญเลี้ยง

(อ.ม.๒๗)

ความเห็นในการชี้นิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ.๘ / ๒๕๖๓

คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ.๙ / ๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไธยพระมหาภัตtriy ศาลาวีก

วันที่ ๒๒ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง^{ผู้ร้อง}
นายสมชาย เหล่าสกุล ผู้ถูกกล่าวหา^{ผู้ถูกกล่าวหา}

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลาวีกแผนกคดีอาญา
ของผู้ดำเนินการเมือง ลงวันที่ ๒๙ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะนิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๙ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้นิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำเนินการเมืองจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลานาน

ในการดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ ครั้งที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๒ ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๒ และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย กับลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเฉพาะกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลานานี้เป็นการดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๑ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔, ๑๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษา
ยกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์คำร้องและเอกสารประกอบคำร้องแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า
ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ต่อมากล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทองครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ และยังดำรงตำแหน่งจนถึงปัจจุบัน ผู้ถูกกล่าวหาอยู่ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องโดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของนางสุนีย์

เหล่าสกุล คู่สมรส บางรายการแต่ผู้ร้องไม่ได้ขอให้ลงโทษทางอาญาในความผิดส่วนนี้เนื่องจากคดีขาดอายุความ ๕ ปีแล้ว คงขอให้บังคับมาตรการบังคับทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหา สำหรับคดีส่วนอาญาที่ผู้ร้องขอให้ลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๑ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่า ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ลงโทษผู้ถูกกล่าวหาภายหลังพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับจึงไม่ต้องด้วยบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๑๙๒ ซึ่งกำหนดให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังมีผลต่อไปแต่เฉพาะกับคดีที่ได้ยื่นฟ้องไว้ก่อนกฎหมายที่แก้ไขใหม่ใช้บังคับ ดังนั้นมีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่แก้ไขใหม่ ไม่ได้กำหนดให้ผู้บริหารห้องถิน รองผู้บริหารห้องถิน ผู้ช่วยผู้บริหารห้องถิน และสมาชิกสภาห้องถิน มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี จึงเป็นกรณีที่บัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นไม่เป็นความผิดต่อไป ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้กระทำความผิดนั้นย่อมพ้นจากการเป็นผู้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคสอง คู่ความไม่อุทธรณ์ซึ่งเป็นอันยุติ

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า เมื่อคดีขาดอายุความทางอาญาแล้ว จะนำมาตราการบังคับทางการเมืองมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า

การลงโทษตามมาตรการบังคับทางการเมืองไม่ใช่การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทัญญติเรื่องอายุความมาใช้บังคับกับมาตรการทางการเมืองได้ คดีของผู้ร้องจึงไม่มีอายุความ นอกจากนี้มาตรการบังคับทางการเมืองและบทลงโทษทางอาญาแยกต่างหากออกจากกันและไม่มีกฎหมายบัญญติเรื่องอายุความไว้เป็นการเฉพาะ จึงไม่มีอายุความ ขอให้พิพากษากลับโดยบังคับใช้มาตรการบังคับทางการเมือง ตามพระราชบัญญติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ นั้น เห็นว่า การให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพ้นจากตำแหน่งและการห้ามมิให้ผู้ใดกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครุยเมืองเป็นเวลาห้าปีบันแต่วันที่ศาลมีฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย ถือเป็นมาตรการบังคับทางการเมือง อันเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐอันเนื่องมาจากกรุงเทพฯ ความผิดทางอาญา โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้วินิจฉัยชี้ขาดว่า ผู้นั้นจะไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กำหนด หรือจะจ่ายบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบซึ่งเป็นความผิดอาญา จึงเห็นได้โดยชัดแจ้งว่า โทษทางอาญาและมาตรการบังคับทางการเมืองตามที่กฎหมายบัญญติไว้เป็นผลจากการวินิจฉัยพิจารณาหรือการกระทำในคราวเดียวกันที่ไม่อาจแบ่งแยกได้ และเห็นได้ว่ากฎหมายไม่ได้มีวัตถุประสงค์จะให้มาตรการบังคับทางการเมืองนี้เป็นมาตรการหลักที่แยกจากโทษทางอาญา ตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างแต่อย่างใด แม้มาตรการบังคับทางการเมืองจะไม่ใช่โทษทางอาญา แต่ก็ถือได้ว่า มาตรการบังคับทางการเมืองเป็นผลสืบเนื่องจากความรับผิดในทางอาญาเช่นเดียวกันกับโทษ

ในทางอาญา เมื่อคดีในส่วนอาญาขาดอายุความแล้ว สิทธินิรนดร์อาญาฯฟ้องย่อ morale ไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม การที่ผู้ร้องอุทธรณ์ขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงในปัจจุบัน กับห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งใดในพระครองการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษาในส่วนความรับผิดทางอาญาที่ขาดอายุความซึ่งสิทธินิรนดร์อาญาฯฟ้องระงับไปแล้ว จะไม่อาจนำมาตราการบังคับทางการเมืองดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลมีคำพิพากษาในส่วนความรับผิดทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมานั้นชอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น

วินิจฉัยยืน.

นางสาวสนา วงศ์เจริญ

(อ.ม.๒๘)

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีชั้นอุทธรณ์

คดีหมายเลขดำที่ อ.ม. อธ.๔ / ๒๕๖๓
คดีหมายเลขแดงที่ อ.ม. อธ.๑๙ / ๒๕๖๓

ในพระปรมາภิไรยพระมหาภัตtriy ศาลาวีก

วันที่ ๒๒ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง^{ผู้ร้อง}
นายสมชาย เหล่าสกุล ผู้ถูกกล่าวหา^{ผู้ถูกกล่าวหา}

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้อง อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลาวีกแผนกคดีอาญา
ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ลงวันที่ ๒๙ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๖๒
องค์คณะวินิจฉัยอุทธรณ์ รับวันที่ ๒๙ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๓

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจะใช้บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ และมีพฤติกรรมอันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น กรณีพ้นจากตำแหน่ง และกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปีในการ

สำรองตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง อำเภอเมืองกระบี จังหวัดกระบี ครั้งที่ ๑ และกรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๒ ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๒ และห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือดำรงตำแหน่งใดในพระครุการเมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลมีกำหนดคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย กับข้อให้ลงโทษฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบเฉพาะกรณีพ้นจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลานานปีในการดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๑ ตามพระราชบัญญัติประกอบบัญชีธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔, ๑๙

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

ศาลมีกำหนดคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิจารณาแล้วพิพากษา
ยกคำร้อง

ผู้ร้องอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา

พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงที่คู่ความมีได้ตो้แย้งกันในขั้นนี้รับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง อำเภอเมืองกระบี จังหวัดกระบี ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๕ ต่อมากล่าวหาได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทองครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๕ และยังดำรงตำแหน่งจนถึงวันยื่นคำร้อง ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน

และหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องโดยไม่แสดงรายการทรัพย์สินของนางสุนีย์ เหล่าสกุล คู่สมรส หลายรายการ กล่าวคือ กรณีพันจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทอง ครั้งที่ ๑ ไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๕๓๒.๑๖ บาท กรณีพันจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ในการดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทองครั้งที่ ๑ ไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๓๓๒.๑๖ บาท และเงินฝากธนาคารออมสิน จำนวน ๖๕,๒๐๓.๗๑ บาท กรณีเข้ารับตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเขาทองครั้งที่ ๒ ไม่แสดงรายการเงินฝากธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) จำนวน ๓๓๒.๑๖ บาท และเงินฝากธนาคารออมสิน จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท สำหรับกรณีพันจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัยว่า เป็นกรณีที่ไม่ต้องด้วยบทเฉพาะกาลตามมาตรา ๑๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังกล่าว ไม่ได้กำหนดให้ผู้บริหารห้องถิน รองผู้บริหารห้องถิน ผู้ช่วยผู้บริหารห้องถิน และสมาชิกสภาห้องถิน มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องกรณีพันจากตำแหน่งมาแล้วเป็นเวลาหนึ่งปี จึงเป็นกรณีที่บทบัญญัติของกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังบัญญัติว่าการกระทำเช่นนั้นไม่เป็นความผิดต่อไป ผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นผู้กระทำการผิดนั้นยื่มพันจากการเป็นผู้กระทำการผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒ วรรคสอง คู่ความไม่อุทธรณ์บัญหนานี้จึงเป็นอันยุติ ส่วนกรณีอื่นเป็นอันยุติว่า มูลความในคดีส่วนอาญาขาดอายุความแล้ว

มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า กรณีการพ้นจากตำแหน่งครั้งที่ ๑ และ กรณีเข้ารับตำแหน่งครั้งที่ ๒ ของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งขาดอายุความทางอาญาแล้ว ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอำนาจบังคับใช้มาตรการบังคับทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้หรือไม่ ผู้ร้องอุทธรณ์ว่า มาตรการบังคับทางการเมืองไม่มีอายุความ เพราะไม่ใช่การลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙ มาตรการบังคับทางการเมืองและบทลงโทษทางอาญาเป็นเรื่องที่แยกต่างหากออกจากกันได้ กรณีจึงไม่อาจนำเอาบทบัญญัติเรื่องอายุความการฟ้องคดีอาญามาใช้บังคับกับมาตรการทางการเมือง เมื่อไม่มีกฎหมายบัญญัติเรื่องอายุความการบังคับใช้มาตรการบังคับทางการเมืองไว้เป็นการเฉพาะ กรณีจึงไม่มีอายุความ ขอให้พิพากษากลับโดยประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๓๔ เห็นว่า การให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งและห้ามมิให้ผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งได้ในพระครรภ์เมืองเป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองวินิจฉัย ถือเป็นมาตรการบังคับทางการเมืองอันมีลักษณะเป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลในการแสดงออกในฐานะพลเมืองของรัฐ โดยศาลจะมีอำนาจบังคับใช้มาตรการดังกล่าวได้ก็ต่อเมื่อเป็นกรณีที่ศาลได้วินิจฉัยซึ่งขาดการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเสียก่อนว่า ผู้ถูกกล่าวหาจะไม่ยืนบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องภายในเวลาที่กำหนด หรือจะใจเย็นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้องด้วยข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ โดยกฎหมายบัญญัติให้การกระทำเดียวกันนี้มีผลความรับผิดในทางอาญาด้วย จึงเห็นได้โดยชัดเจนว่าโทษทางอาญาและมาตรการบังคับทางการเมืองตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

เป็นผลจากการวินิจฉัยพุติการณ์หรือการกระทำในคราวเดียวกันที่ไม่อาจแบ่งแยกได้ แม้การลงโทษตามมาตรการบังคับทางการเมืองจะไม่ใช่โทษทางอาญา แต่ก็ถือได้ว่ามาตรการบังคับทางการเมืองเป็นผลสืบเนื่องจากความรับผิดในทางอาญาเช่นเดียวกันกับโทษในทางอาญา เมื่อคดีในส่วนอาญาขาดอายุความแล้ว สิทธิ์นำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๘ วรรคสาม การที่ผู้ร้องอุทธรณ์ขอให้ศาลมีพิพากษาบังคับใช้มาตรการบังคับทางการเมืองแก่ผู้ถูกกล่าวหา ย่อมมีผลเท่ากับการขอให้ศาลมีพิพากษานำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้ว จึงไม่อาจนำมาตรการบังคับทางการเมืองดังกล่าวมาใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ ที่ศาลมีภาระแพนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองพิพากษายกคำร้องมานั้น ขอบแล้ว อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังไม่เข้า

จึงวินิจฉัยยืน./

นายพศวัจน์ กนกนาก